

VÝCHOVA K ZDRAVEJ RODOVEJ IDENTITE

ČO JE TO POHLAVIE A ROD?

Pohlavie je výsledkom kombinovania genetických znakov, formujúcich sa do typológie, ktorú nazývame ženské a mužské pohlavie. Pohlavie sa vzťahuje k biologickým rozdielom medzi ženami a mužmi. Pohlavné rozdiely, súvisiace s kultúrami a časom. Iná definícia hovorí, že pohlavie je biologická charakteristika človeka ako muža a ženy identifikovateľná na základe pohlavných orgánov, chromozomálnej a hormonálnej výbavy a druhotných pohlavných znakov. Rod je koncept, referujúci k sociálnym rozdielom medzi mužmi a ženami, ktoré sú vnímané ako

prirodzené, historicky meniteľné a má variácie tak v rámci kultúr, ako medzi nimi. Rod (angl. gender) teda vyjadruje sociálne a kultúrne konštruovanú rolu, priradenú mužom a ženám. Je to súbor vlastností, činností a znakov, ako sa ako muži a ženy utvárame a prezentujeme. Rod sa formuje na základe výchovy, vzdelania, prostredia, očakávaní a je časom a kultúrami meniteľný. Proces, v ktorom sa učíme porozumieť spoločnosti, v ktorej žijeme, sa nazýva socializácia. V rámci nej sa učíme, aké máme možnosti v živote, ako sa máme správať a aké správanie môžeme očakávať od ľudí okolo nás.

**KAŽDÝ MÁ PRÁVO ŽIŤ
V SPOLOČNOSTI, KDE JE ROVNAKÝ
PRÍSTUP K ZDROJOM,
K STAROSTLIVOSTI, VZDELANIU
A SEBAREALIZÁCII PODĽA SVOJEJ
IDENTITY. TO SA DÁ DOSIAHNUŤ
VĎAKA ROVNOCENNÉMU
ZAOBCHÁDZANIU VŠETKÝCH BEZ
ROZDIELU.**

RODOVÉ STEREOTYPY

Sú vnímané ako nemenné a dané. Je zaužívanou formou výzoru, správania v nadväznosti na pohlavie. Rodové stereotypy sú nosným mechanizmom udržiavania hierarchických vzťahov medzi mužmi a ženami a sú taktiež podhubím rodovej nerovnosti medzi ženami a mužmi. Stereotypy sú zovšeobecňujúce predstavy o istej skupine ľudí. Rodové stereotypy zjednodušene hodnotia schopnosti a vlastnosti

mužov a žien a vytvárajú obrazy mužskosti a ženskosti, pričom zabúdajú na jedinečnosť každého človeka. Stereotypy majú zvyčajne negatívny náboj a na ich základe sa predpokladá, že všetci príslušníci a všetky príslušníčky istej skupiny sa správajú rovnako a sú rovnakí/ rovnaké. V prípade rodových stereo-typov to vedie k všeobecne rozšíreným a hlboko zakoreneným predstavám o mužoch a ženách.

MALALA YOUSAFZAI

Pakistanská aktivistka za právo na vzdelávanie a laureátka Nobelovej ceny.

V roku 2012 prežila útok talibanského ozbrojenca, ktorý ju postrelil do hlavy a do krku, keď sa vracala zo školy. Šesť dní po hospitalizácii v Pakistane bola prevezená do nemocnice v britskom Birminghame. Prekonala niekoľko náročných operácií, vrátane plastickej operácie lebky a tváre. Z nemocnice ju prepustili vo februári 2013. V marci 2013 nastúpila v Birminghame do školy. Po útoku vznikla na jej podporu petícia, vďaka ktorej sa stala najmladším človekom nominovaným na Nobelovu cenu mieru v histórii. V roku 2014 túto cenu získala za svoj boj za právo dievčat a žien na vzdelanie. Stala sa symbolom odvahy a boja za rovnosť.

Národná linka pre ženy zažívajúce násilie

0800 212 212, nonstop, bezplatná
Linka pomoci obetiam o. z. "Pomoc obetiam násilia"

0850 111 321, nonstop

Krízová linka pre ženy Centra Slniečko

0905 511 512, po-pia 8-18 hod, e-mail:
poradna@centrumslniecko.sk

ČO ZNAMENÁ LGBT

L (lesba)

žena, ktorú priťahujú ženy, rovnako sa identifikujú

G (gej)

muž, ktorého priťahujú muži, rovnako sa identifikujú

B (bisexuálna osoba)

osoba, ktorú priťahujú ľudia viac než jedného rodu, znamená to, že ich priťahujú muži aj ženy,

T (transrodová osoba)

osoba, ktorej rod je iný než biologické pohlavie, ktoré mala pri narodení.

Diskriminácia je nerovnaké zaobchádzanie s ľuďmi zo strany štátu alebo ľudí, ktorí majú istú moc, právomoci alebo sa pohybujú v prostrediach, kde sú ľudia jeden od druhého istým spôsobom závislí. Takýto prístup je nerovnaký, nerovnocenný a jeho základným znakom je zneužívanie moci jednej strany voči druhému alebo skupine.

Dopytovo-orientovaný projekt
VZDELÁVANÍM PROTI DISKRIMINÁCIU U ŽIAKOV A ŠTUDENTOV

sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Kód projektu: 312041Z203, Operačný program Ľudské zdroje, výzva OP ĽZ DOP

Realizácia: 1.1. 2021 - 30.6. 2023,
EQUILIBRIUM EUROPE o.z., Železničná 1190/40 98601 Fiľakovo,
Kontakty: equilibriumeurop@gmail.com, 0948 391 627,
www.employment.gov.sk www.esf.gov.sk

RODOVÁ ROVNOSŤ

Rodová rovnosť je spravodlivé zaobchádzanie s ľudskými bytosťami, čo môže znamenať tak rovnaké zaobchádzanie, ako aj zaobchádzanie, ktoré je rozdielne, ale je ekvivalentné z hľadiska práv, výhod, povinností a možností. Slovenský právny rámec obsahuje zákony, ktoré zakazujú diskrimináciu na základe pohlavia a zabezpečujú práva žien a mužov. Zákon o rodovej rovnosti a Zákon o zákaze diskriminácie patria medzi hlavné právne nástroje v tejto oblasti. Existujú u nás inštitúcie, ktoré sa zaoberajú týmito otázkami. Jednou z nich je Úrad splnomocnenca vlády SR pre rodovú rovnosť, ktorý vypracováva politiky a stratégie v oblasti rodovej rovnosti.

MINISTERSTVO PRÁCE,
SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE